

การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

The Development of Supplementary Malay Reading for Matthayomsuksa 1
Students, Tessaban 1 Banjabangtikor School, Muang, Pattani

สาเกี๊ยะ เปาะสลาเมาะ¹, มุหัมมัดตอลาล แกมะ² และซัมซุ สาอุ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายูกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ และ 5) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งเลือกแบบเจาะจง กำหนดให้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 เป็นกลุ่มทดลอง และห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู แบบประเมินทักษะการอ่านภาษามลายู และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึก ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละของประสิทธิภาพแบบฝึก ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

- 1) แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 81.67/82.5
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000 ประเทศไทย

^{2,3} สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000 ประเทศไทย

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูของนักเรียนที่เรียนตามแผนปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกว่าแบบฝึกทำให้มีความสุขนานในการเรียนรู้ เป็นวิธีการเรียนที่น่าสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบฝึก แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู

Abstract

This research aimed (1) to develop the supplementary Malay reading skill exercises, (2) to compare between pretest and posttest achievements for students' learning by teacher , (3) to compare the efficiency towards students' achievement using the supplementary Malay reading skill exercises, (4) to compare Malay reading between the efficiency towards student's and learning by teacher and (5) to study critical thinking's abilities and satisfaction towards the instruction of students' achievement using the supplementary Malay reading skill exercises. The sample 2 groups were Experimental group and Control group that Matthayomsuksa 1 students who studying in the semester 1, academic year 2013, Tessaban 1 Banjabangtikor School, Muang,Pattani selected by purposive sampling method. The tools for data collection were supplementary Malay reading skill exercises lesson plan and Malay reading skill achievement test. The data were analyzed by using the efficiency standard set at 80/80, mean, percentage, standard deviations and t-test (dependent and independent test). The results were that effectiveness (E_1/E_2) of the supplementary Malay reading skill was higher than the efficiency standard 81.67/82.5, and students' achievements increased with statistically significant at the .05 level after learning through these exercises.

Keywords: The development of supplementary, Supplementary Malay reading

บทนำ

ภาษามลายูเป็นภาษาที่สำคัญภาษาหนึ่งในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีประชากรที่ใช้ภาษามลายูประมาณ 300 ล้านคน มีสถานภาพเป็นภาษาประจำชาติของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน อีกทั้งยังเป็นหนึ่งจากบรรดาภาษาทางการในประเทศสิงคโปร์ นอกจากนี้ภาษามลายูยังถูกนับว่าเป็นภาษาราชการในอีกหลายประเทศ อาทิ ภาครใต้ของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา แอฟริกาใต้ และติมอร์ตะวันออก อีกด้วย (อัครถาวร หะยีอาแว, 2554) การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนทำให้สังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการติดต่อสื่อสาร และแข่งขันกันในการดำเนินการทางธุรกิจ รวมถึงการร่วมมือช่วยเหลือแลกเปลี่ยนกันในด้านต่างๆ มากขึ้น ทำให้ภาษาที่สามารถใช้สื่อสารกันได้มีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษามลายูซึ่งมีประชาชนของไทยที่อาศัยอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้กันเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว สามารถใช้สื่อสารกับประเทศในอาเซียนที่ใช้ภาษาดังกล่าวได้เลย

สำหรับสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถใช้ภาษามลายูเป็นภาษาในการพูดสื่อสารได้ แต่ก็ยังขาดทักษะด้านการเขียนและการอ่าน ซึ่งหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สาระภาษามลายูเป็นสาระสำคัญที่ผู้เรียนอิสลามศึกษาต้องเรียนเพราะใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม โดยสาระภาษามลายู มาตรฐาน ย 1 ได้กำหนดมาตรฐานของผู้เรียนไว้ว่า ฟังรู้และเข้าใจกระบวนการฟัง พูด อ่าน และเขียน มีทักษะและเห็นคุณค่าในการใช้ภาษามลายูเพื่อการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตราที่ 23 ได้กำหนดเกี่ยวกับการอ่านไว้ ดังนี้ “...จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง” จะเห็นว่าทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรดังกล่าวให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน

แต่จากประสบการณ์การสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชาภาษามลายูของผู้วิจัย พบว่านักเรียนยังขาดทักษะการอ่านภาษามลายูกันมาก สาเหตุหนึ่งที่สำคัญมาก คือ เกิดจากขาดสื่อที่มีประสิทธิภาพและขาดการฝึกฝนที่ถูกต้อง จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้สอนหลายท่านพบว่าการใช้สื่อประเภทแบบฝึกในการพัฒนาทักษะดังกล่าวเป็นวิธีการที่ได้ผลดีรูปแบบหนึ่ง เช่น ลักษณะ อินทะจักร (2538) กล่าวว่า แบบฝึกเสริมทักษะเป็นหัวใจของการ

สอนวิชาทักษะทางภาษา การฝึกที่ถูกรวบรวมไว้ที่นั่นที่จะทำให้เกิดความชำนาญคล่องแคล่วและทำได้ โดยอัตโนมัติ และกรมวิชาการ (2539) ได้สรุปว่าครูควรใช้สื่อการเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะ ด้านต่างๆ สูงขึ้น นวัตกรรมที่ครูดีเคยใช้ได้ผลดีที่สุดได้แก่ แบบฝึกเสริมทักษะ สอดคล้องกับ งานวิจัยของสุदीใจ ศรีจามร (2539), ประสิทธิ์ เดชครอง (2539), พูนผล ชาญวิรัตน์ (2540) , ลมไชย ด่านขุนทด (2544), สุกุณา เลิกนอก (2539) และพิจิตร ทาทอง (2545) ที่ได้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียน เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนสูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ

ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะการอ่านภาษามลายู ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอน ตามปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะการอ่านภาษามลายูกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน
5. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน ภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐาน

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ไม่น้อยกว่า 80/80
2. ทักษะการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริม ทักษะการอ่านภาษามลายู หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ทักษะการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การเรียน การสอนตามปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ทักษะการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายูกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ แตกต่างกัน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู มีความพึงพอใจของอยู่ในระดับมากที่สุด

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยต้องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะให้ มีประสิทธิภาพ สำหรับนำไปใช้กับนักเรียนโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึก ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) สรุปได้ดังนี้

- 1) กฎแห่งความพร้อม (The Law of Readiness) หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) เป็นการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำๆบ่อยๆการเรียนรู้จะไม่นคงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้
- 3) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหากได้มีการนำไปใช้บ่อยๆ แต่ถ้าไม่มีการนำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้ และ
- 4) กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจ ย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากจะเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ (ทศนา แชมมณี, 2553)

2. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner) เป็นการเสริมแรง คือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งจะแยกเป็น 2 ประเภทคือ การเสริมแรงทางบวก คือสิ่งที่ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น และการเสริมแรงทางลบ คือสิ่งที่เมื่อนำออกไปแล้วจะทำให้การแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้น การเสริมแรงทางลบและการลงโทษมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและมักจะใช้แทนกันอยู่เสมอ แต่การอธิบายของ สกินเนอร์การเสริมแรงทางลบและการลงโทษต่างกัน โดยเขาได้เน้นว่าการลงโทษนั้นเป็นการระงับหรือหยุดยั้งพฤติกรรม (ทศนา แชมมณี, 2553)

3. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนภาษา Doff (1992) ได้สรุปว่า กระบวนการเรียนรู้ภาษาได้ 3 มุมมอง มุมมองแรกคือการเรียนด้วยใจ เป็นการเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional approach) เรียนรู้โดยการจำชุดของประโยค บทสนทนา เนื้อหา มุมมองที่สอง คือการเรียนรู้แบบทำเป็นนิสัย (Forming habits) เป็นการเรียนรู้แบบภาษาที่หนึ่ง คือเลียนแบบแล้วค่อยๆ เป็นอัตโนมัติ คล้ายลูกเลียนแบบการพูดจากพ่อแม่ การเรียนรู้แบบนี้ตรงกับกลุ่มนักจิตวิทยาที่เรียกว่า กลุ่ม

พฤติกรรมนิยม ซึ่งนำไปสู่วิธีการสอนที่เรียกว่า การเรียนรู้ตามหลักภาษาศาสตร์ (Audio – lingual approach) ที่ให้ความสำคัญกับการกระทำซ้ำและฝึก มุมมองที่สาม เป็นการเรียนรู้ให้ได้มาซึ่งกฎ (Acquiring rules) ตามธรรมชาติโดยการพยายามสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนสามารถได้ภาษามาอย่างเป็นธรรมชาติ (กิจจา กำแหง, 2549)

ดังนั้นในการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลาญ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดข้างต้นมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการฝึกฝน เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมีการฝึกซ้ำๆ จนสามารถอ่านได้ อย่างคล่องแคล่ว

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งเลือกแบบเจาะจง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ห้องละ 30 คน กำหนดให้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 เป็นกลุ่มทดลอง และห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน 2) แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลาญ 3) แบบประเมินทักษะการอ่านภาษามลาญ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลาญ มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อเรื่องแบบฝึก จำนวนเวลาที่ใช้สอน

ลำดับ	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง	แบบฝึกและสื่อประกอบการฝึก
แผนที่ 1	พยัญชนะและสระ	2	แบบฝึกที่ 1 โปสเตอร์เพลง/บัตรคำ
แผนที่ 2	การผสมคำ	2	แบบฝึกที่ 2 โปสเตอร์เพลง/บัตรคำ
แผนที่ 3	ข้อความและบทสนทนา	2	แบบฝึกที่ 3 กระเป๋าผนัง/บัตรคำ/เกม
แผนที่ 4	ผลไม้พื้นเมือง	2	แบบฝึกที่ 4 กระเป๋าผนัง/บัตรคำ/เกม
แผนที่ 5	วันสำคัญต่างๆในอิสลาม	2	แบบฝึกที่ 5 โปสเตอร์รูปภาพ/บัตรคำ
แผนที่ 6	ยาเสพติด	2	แบบฝึกที่ 6 โปสเตอร์รูปภาพ/บัตรคำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนที่ทดลอง เพื่อชี้แจงกิจกรรมและทางการฝึก
2. ประเมินทักษะการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกและแผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ
3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกและแผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ พร้อมทั้งเก็บข้อมูลระหว่างการฝึกแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
4. ประเมินทักษะการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าร้อยละของประสิทธิภาพแบบฝึก ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test (dependent และ independent)

ผลการวิจัย

1. ผลของการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/82.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดัง ตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มทดลอง

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู	เกณฑ์ 80/80		ผลที่ได้
	E ₁	E ₂	
แบบฝึกที่ 1 พยัญชนะและสระ	81.5	83.5	สูงกว่าเกณฑ์
แบบฝึกที่ 2 การผสมคำ	82.5	81.5	สูงกว่าเกณฑ์
แบบฝึกที่ 3 ข้อความและบทสนทนา	82.5	81.5	สูงกว่าเกณฑ์
แบบฝึกที่ 4 ผลไม้พื้นเมือง	81.5	82.5	สูงกว่าเกณฑ์
แบบฝึกที่ 5 วันสำคัญต่างๆในอิสลาม	81.5	83.5	สูงกว่าเกณฑ์
แบบฝึกที่ 6 ยาเสพติด	80.5	82.5	สูงกว่าเกณฑ์
เกณฑ์เฉลี่ยรวม	81.67	82.5	สูงกว่าเกณฑ์

2. ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย รายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน

	N	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ทดสอบก่อนเรียน	30	11.5	2.24	150	790	23.33*
ทดสอบหลังเรียน	30	16.5	1.28			

*P ≤ .05

3. ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนตามปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย รายละเอียดตามตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ

	N	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ทดสอบก่อนเรียน	30	10.5	1.38	150	776	19.16*
ทดสอบหลังเรียน	30	15.5	1.25			

*P ≤ .05

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ รายละเอียดตามตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับนักเรียนกลุ่มที่ใช้การเรียนการสอนตามปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน

เรื่อง	ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)				t	ทดสอบหลังเรียน (Posttest)				t
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.พยัญชนะ/สระ	10.60	1.07	10.20	1.56	1.16*	16.8	2.23	11.73	1.14	11.64*
2.การผสมคำ	10.43	1.00	10.13	1.43	0.95*	16.5	2.05	11.6	0.93	11.93*
3.บทสนทนา	10.57	0.94	10.30	1.21	0.97*	16.7	1.93	12.03	0.96	11.84*
4.ผลไม้พื้นเมือง	10.67	1.12	10.37	1.16	1.02*	16.73	1.89	12.2	0.87	11.87*
5.วันสำคัญอิสลาม	10.33	1.06	10.27	1.01	0.23*	15.9	1.47	12.0	0.91	12.35*
6.ยาเสพติด	10.07	1.01	10.33	1.15	-0.9*	15.13	1.46	11.6	0.93	11.18*
ค่าเฉลี่ยรวม	10.45	1.03	10.27	1.25	0.65*	16.29	1.84	11.86	0.96	11.8*

*P ≤ .05

5. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดได้ในประเด็น การเรียนการสอนด้วยแบบฝึกช่วยให้มีความสนุกสนานในการเรียนรู้ เป็นวิธีการเรียนที่น่าสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ รายละเอียดตามตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	แบบฝึกช่วยให้เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว	4.27	.72	มาก
2	แบบฝึกช่วยให้เข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น	4.12	.52	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3	แบบฝึกช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.00	.80	มาก
4	เนื้อหาของแบบฝึก ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.27	.92	มาก
5	เนื้อหาของแบบฝึกเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4.19	.84	มาก
6	แบบฝึกเสริมทักษะแต่ละตอนมีความเหมาะสม ตรงตามเนื้อหาที่เรียน	4.31	.84	มาก
7	แบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	4.04	.82	มาก
8	การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเป็นวิธีการเรียนที่น่าสนใจ	4.58	.58	มากที่สุด
9	การเรียนการสอนด้วยแบบฝึกช่วยให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้	4.62	.50	มากที่สุด
10	แบบฝึกเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้	4.23	.71	มาก
11	แบบฝึกสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.46	.65	มาก
12	ปริมาณของแบบฝึกเหมาะสมกับระยะเวลาเรียน	4.00	.75	มาก
13	แบบฝึกสามารถเชื่อมโยงความรู้ในวิชาอื่น เช่น อีสลามศึกษา	4.33	.63	มาก
14	แบบฝึกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.18	.82	มาก
15	ฉันรู้สึกมั่นใจในการอ่านภาษามลายู	4.25	.76	มาก
	รวม	4.26	.72	มาก

สรุป

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลของการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/82.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แสดงว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพดี เหมาะที่จะนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่าน ด้วยเหตุผลของอารีย์ บัวคุ้มภัย (2540) กุศยา แสงเดช (2545) และทีศนา แชมมณี (2553) ที่ว่า แบบฝึกประกอบด้วยขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกอย่างต่อเนื่องตามลำดับ จากกิจกรรมง่าย ๆ ไปหายาก เริ่มตั้งแต่ขั้นเตรียมความพร้อม

ก่อนเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำสิ่งที่คุ้นเคยอยู่แล้วมาทำความเข้าใจบทเรียน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในเรื่องคำศัพท์และสำนวนภาษาที่จำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมชั้นการอ่าน

2. ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษามลายู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แสดงว่าภายหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกแล้ว นักเรียนสามารถอ่านได้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลของ อับโดรอสส์ มะลาเฮง (2555) ที่ว่านักเรียนได้รับการฝึกกิจกรรมตามแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพตามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งกิจกรรมการฝึกมีหลายรูปแบบ เช่น การเล่นเกมหรือเล่นปริศนาคำทาย อีกทั้งนักเรียนยังได้ฝึกซ้ำๆ บ่อยๆ เพื่อให้เกิดความคล่อง แม่นยำในคำศัพท์และเนื้อหามากขึ้น และให้นักเรียนฝึกกิจกรรมตามขั้นตอนการสอนและหลักการสอนทักษะแต่ละอย่างไปพร้อมๆ กันจนครบสมบูรณ์

3. ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนตามปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แสดงว่าภายหลังการเรียนโดยการจัดการเรียนการสอนตามปกติ นักเรียนสามารถอ่านได้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลที่ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาไม่มีความรู้ ประสบการณ์ก่อนที่จะเรียน แต่เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้ผ่านไปแล้วทำให้นักเรียนกลุ่มนี้มีประสบการณ์ มีความรู้มากขึ้น จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผกาวดี ปัญญาวรรณศิริ (2540) และจินดา คำหริ่ง (2550) ที่พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับทักษะการอ่านหรือการที่นักเรียนคุ้นเคยกับเนื้อหาบทเรียนในการอ่านแล้ว จะทำให้เข้าใจในเนื้อหาบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์การอ่านดีขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษามลายูของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อความและเนื้อหาที่มีความแตกต่างการสอนตามปกติจากบทเรียนในหลักสูตร และยังสร้างความหลากหลาย ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีความเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีขอบเขตความรู้กว้างไกล ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจในการอ่าน จึงเกิดประสบการณ์ทางภาษาและพัฒนาทวิทัศน์ในการเรียนรู้ทางการอ่านได้ด้วยตนเอง ตามที่ปณพร สุวรรณไตรย์ (2539) ที่ว่า แบบฝึกเสริมทักษะการ

อ่านนั้นน่าสนใจกว่าหนังสือแบบเรียนของหลักสูตร เพราะแบบฝึกมีความทันสมัย และเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาการอ่าน

5. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเป็นประจำ การเรียนการสอนด้วยแบบฝึกช่วยให้ความสนุกสนานในการเรียนรู้ เป็นวิธีการเรียนที่น่าสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งมีเหตุผลตามที่พรรณิกา อ่อนแสง (2533) และอมรลักษณ์ สัพโส (2550) กล่าวว่า แบบฝึกการอ่านที่สร้างขึ้นมาจากเนื้อหาเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน และมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง นักเรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันนอกห้องเรียน และจากการสอบถามความคิดเห็นนักเรียนต่อแบบฝึกการอ่านในด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับ สรุปได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเตรียมความพร้อมโดยศึกษาแผนการเรียนรู้ ตลอดจนศึกษาเนื้อหาบทเรียนและจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแต่ละครั้งให้พร้อมและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน รวมถึงวางแผนการจัดแบ่งกลุ่มการทำกิจกรรมโดยแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน ในเนื้อหาอื่นของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครอบคลุมทุกเนื้อหา
3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านในระดับชั้นอื่นๆ ด้วย โดยให้มีเนื้อหาสาระที่หลากหลาย ตรงตามหลักสูตรและความสนใจของนักเรียน
4. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการฟัง การพูดและการเขียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2539). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิจจา คำแหง. (2549). การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร: ทฤษฎี การฝึกปฏิบัติ และปัญหา. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 3:(2) 67-81.

- กุศยา แสงเดช. (2545). *ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ :
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ. พรีนติ้ง.
- จินดา คำหริ่ง. (2550). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านออกเสียงแบบแจกลูกสะกดคำโดยใช้ภาพประกอบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
 เพชรบูรณ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ทศนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณพร สุวรรณไตรย์. (2539). *การสร้างแบบฝึกการอ่านเพื่อการสื่อสารจากเอกสารจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำชะอีวิทยาคาร จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประสิทธิ์ เดชครอง. (2539). *การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องตัวสะกดมาตราแม่กนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผกาดี ปัญญาวรรณศิริ. (2543). *การใช้แบบฝึกอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล และพยัญชนะ
 ควบกล้ำ ร ล ว เพื่อใช้เสริมการสอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์
 บริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์.
- พรธณิกา อ่อนแสง. (2533). *การเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงควบกล้ำของนักเรียน
 ที่พูดภาษาถิ่นลาวในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มการสอนโดยใช้ชุดฝึก
 เสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างมีระบบกับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทั่วไปใน
 โรงเรียนนครไทยวิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก*. บริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ประถมศึกษา).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิจิตร ทาทอง. (2545). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วกับการสอนอ่าน
 ตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
 ราชภัฏอุบลราชธานี.
- พูลผล ชาญวิรัตน์. (2540). *การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลมไชย ด่านขุนทด. (2544). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระปิยะดิลก อําเภอสมเด็จ จังหวัด
กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลักษณา อินทะจักร. (2538). กิจกรรมการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สกุณา เล็กนอก. (2545). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึก
เสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุดใจ ศรีจามร. (2539). ผลสัมฤทธิ์จากการใช้แบบฝึกคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.

อมรลักษณ์ สัพโส. (2550). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้นิทานอีสปพื้นบ้านประกอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัครถาวร หะยีอาแว. (2554). หลักภาษามลายูเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: บริษัท นันทาพับลิชซิ่ง จำกัด.

อับโดรอสัก มะลาเฮง. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษามลายูยาวี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โดยใช้ชุดฝึกอ่าน. การค้นคว้าอิสระครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนอิสลาม
ศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

อารีย์ บัวคุ้มภัย. (2540). การสร้างแบบฝึกเพื่อเสริมทักษะการใช้ถ้อยคำในงานเขียนร้อยแก้ว
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.